

РЕШЕНИЕ

№ 703

гр. София, 30.01.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 40 състав,
в публично заседание на 18.01.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Дилияна Николова

при участието на секретаря Евелина Пеева, като разгледа дело номер **10099** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във вр. с чл.40, ал.1 от Закона за достъп до обществена информация /ЗДОИ/.

Образувано е по изпратената по подсъдност от Административен съд – Смолян, жалба на Сдружение „Публичен алианс Вето“ срещу мълчалив отказ на кмета на [община] по заявление за достъп до обществена информация с вх.№ 63-00-164/25.07.2023г.

Жалбоподателят твърди нищожност на оспорения отказ по съображения, че разпоредбата на чл.38 ЗДОИ постановява императивно произнасяне по заявлението с мотивиран писмен акт. Неспазването на това изискване посочва, че винаги представлява нарушение на изискването за форма на административния акт, обуславящо неговата незаконосъобразност. По тези съображения моли за отмяната на обжалвания мълчалив отказ и присъждане на разноските по производството. В съдебно заседание, редовно и своевременно призован, не се представлява.

Ответникът по оспорването, в писмен отговор, постъпил по делото с административната преписка и на 16.01.2024г., оспорва допустимостта и основателността на жалбата като твърди, че по същество не е бил надлежно сезиран със заявление по ЗДОИ. В условията на евентуалност мотивира, че жалбата е неоснователна, тъй като исканата информация не е официална по см. на чл.10 ЗДОИ или служебна по см. на чл.11 ЗДОИ, а се касае до запитване – оферта за анализ и оценка. [община] не била длъжна изрично да отговаря, че не приема подадената от жалбоподателя оферта. Твърди, че се касае до превратно упражняване на права и

възразява срещу прекомерността на претендираното адвокатско възнаграждение. Посочва, че представляващият сдружението е сключил договор за процесуално представителство със себе си и не може да претендира разноски, позовавайки се друго свое качество – адвокат. Моли да бъде взето предвид наличието на множество производства по ЗДОИ пред различни общини, образувани по заявления на сдружението с идентично съдържание като в съдебните производства по всички дела се претендира поне 2000 лева адвокатско възнаграждение. Поради това е направено искане на основание чл.40, ал.1, изречение последно ЗДОИ да бъде отречено правото на разноски на жалбоподателя за адвокатско възнаграждение в размер на 2000 лева. По отношение възразението за недопустимост на жалбата се твърди липса на правен интерес и наличие на основания за прекратяване на производството по чл.159, т.4 АПК. Претендира присъждане на разноски. В съдебно заседание, редовно и своевременно призован, не се представлява.

Прокурор от Софийска градска прокуратура, редовно призована, не взема участие в производството по делото и не изразява становище по законосъобразността на оспорения акт.

Съдът, като се запозна с изложеното в жалбата, становището на ответника и доказателствата по делото, намира за установено следното от фактическа и правна страна:

Страните не спорят и от доказателствата по делото се установява, че от жалбоподателя по електронна поща на 25.07.2023г. е подадено запитване до [община], заведено с вх.№ 63-00-164/25.07.2023г., в което е пояснено, че дейността на сдружението е насочена към анализ и оценка на работата на общините в страната като една от преките ангажираности е насочена към това да установят до каква степен общините успяват ефективно да управляват своите средства. Уточнено е, че сдружението работи върху научно изследване, свързано с това „... да се систематизира информация за работата на общините в синтезиран въпрос относно въпроси спрямо активите и пасивите в патримониума на общините“. След това въведение са поставени въпроси, обобщени в пет групи като е поискано предоставяне на информация във връзка с тях и в заключение е направено предложение за среща в случай на необходимост от извършване на анализ и оценка на ефективността на управлението на общината.

Макар и в заявлението да не е посочено изрично, че се подава по реда на ЗДОИ, формулираното в него искане за предоставяне на конкретно описана информация, касаеща дейността на [община], сочи на този извод.

Страните не спорят, че от страна на общината не е последвал отговор. Действително ответникът не е длъжен да уведоми изрично жалбоподателя, че не желае среща и извършване на анализ и оценка на ефективността на управлението на [община] от сдружението. Това обаче не означава, че за него не е възникнало задължение за разглеждане и произнасяне по запитването в останалата му част, по същество представляващо заявление по ЗДОИ. Това задължение произтича от характера на търсената информация – обществена по см. на чл.2, ал.1 ЗДОИ от вида служебна по см. на чл.11 с.з.

Съгласно чл.2, ал.1 ЗДОИ обществена информация по смисъла на този закон е всяка информация, свързана с обществения живот в Република България и даваща възможност на гражданите да си съставят собствено мнение относно дейността на задължените по закона субекти. Тази информация може да се съдържа в документи

или други материални носители, създавани, получавани или съхранявани от задължените по ЗДОИ субекти. Следователно обществена информация съставляват всички данни относно обществения живот, съдържащи се в документи и други материални носители на данни, създавани, получавани или съхранявани от задължения субект.

В случая са отправени въпроси относно наличието на договори за заем, сключени от общината и обслужването им, капиталовото участие на общината в различни предприятия, събираемостта на публичните вземания, задълженията на общината към публичноправни организации и пр., което определя търсената информация като обществена такава по посочената дефиниция и от вида служебна, както се посочи - информация, която се събира, създава и съхранява във връзка с официалната информация, както и по повод дейността на органите и на техните администрации.

Липсата на произнасяне по заявлението на жалбоподателя формира мълчалив отказ по см. на чл.58, ал.1 АПК, подлежащ на оспорване в 1-месечен срок от изтичане на срока за произнасяне – 08.08.2023г., вкл. В процесния случай жалбата е подадена на 23.08.2023г., с което е спазен преклузивният срок по чл.149, ал.2 АПК.

Въз основа на горното съдът приема, че жалбата, с която е сезиран е допустима, а разгледана по същество – основателна.

Правото да се търси и получава информация по чл.41, ал.1 от Конституцията на Република България обхваща задължението на държавните органи, техните териториални звена и органите на местното самоуправление в Република България, да осигуряват достъп до общественозначима информация. Обществените отношения, свързани с правото на достъп до обществена информация, както и с повторното използване на информацията от обществения сектор са уредени в ЗДОИ. Съгласно чл.3, ал.1 ЗДОИ задължени субекти за предоставянето на обществена информация са държавните органи, техните териториални звена и органите на местното самоуправление в Република България. Според разпоредбата на чл.38, ал.1 ЗМСМА кметът на общината е орган на изпълнителната власт в общината, съответно същият има качеството на задължен субект по чл.3, ал.1 ЗДОИ и в този смисъл за кмета на [община] е възникнало задължение за разглеждане и произнасяне по подаденото от жалбоподателя заявление.

Достъпът до търсената със заявлението информация - служебна обществена информация, се предоставя по реда на ЗДОИ, като законът предвижда ограничение - когато тя е свързана с оперативната подготовка на актовете на органите и няма самостоятелно значение /мнения и препоръки, изготвени от или за органа, становища и консултации/ и когато съдържа мнения и позиции във връзка с настоящи или предстоящи преговори, водени от органа или от негово име, както и сведения, свързани с тях, и е подготвена от администрациите на съответните органи - чл.13, ал.2 ЗДОИ. Освен посочената разпоредба, законът въвежда ограничение за предоставяне на достъп до обществена информация и в случаите по чл.37, ал.1 ЗДОИ, регламентиращ основанията за отказ за предоставяне на обществена информация - когато: 1. исканата информация е класифицирана информация или друга защитена тайна в случаите, предвидени със закон; 2. достъпът засяга интересите на трето лице и няма негово изрично писмено съгласие за предоставяне на исканата обществена информация, освен в случаите на надделяващ обществен интерес; 3. исканата обществена информация е предоставена на заявителя през предходните 6 месеца.

Анализът на разпоредбата показва, че изключение от посоченото правило е допустимо

само в хипотезата на надделяващ обществен интерес, когато чрез исканата информация се цели разкриване на корупция и на злоупотреба с власт, повишаване на прозрачността и отчетността на субектите по чл.3, като във всеки конкретен случай, за да се позове на разпоредбата на чл.37, ал.1, т.1 и т.2 ЗДОИ задълженият субект следва да преодолее оборимата презумпция, регламентирана в § 1, т.6 ДР ЗДОИ.

След като търсената информация е обществена за ответника възниква задължение да разгледа подаденото заявление за достъп до обществена информация и да се произнесе по него по начина и в сроковете, регламентирани в закона, като съгласно разпоредбата на чл.38 ЗДОИ, административният орган в случай на отказ следва да издаде мотивирано писмено решение за това.

Ответникът не е предоставил исканата от заявителя информация, но не е постановил и мотивирано решение за отказ за предоставянето ѝ. Липсата на отговор от ответника в законово определения срок формира мълчалив отказ по см. на чл.58, ал.1 АПК във вр. с чл.28, ал.1 ЗДОИ, като по този начин той не е спазил изискуемата от закона форма - писмената и е допуснал съществено нарушение на административнопроизводствените правила. С оглед характера на обществените отношения, които урежда приложимия материален закон /предмета и целта на закона/ и при изричната разпоредба на чл.28, ал.2, чл.38 и чл.39 ЗДОИ за формата и съдържанието на решението, както и за връчването му, е налице императивна законова разпоредба, която изисква и задължава субектите по чл.3 от закона да се произнесат писмено по заявленията за предоставяне на достъп до обществена информация.

По изложените съображения е налице незаконосъобразност на оспорения мълчалив отказ, който следва да се отмени и да се задължи административният орган да постанови писмено решение по заявлението на оспорващия.

С оглед изхода на спора, искането на последния за присъждане на направените по производството разноски е основателно, съгласно разпоредбата на чл.143, ал.1 АПК, но съдът намира, че същото следва да бъде оставено без уважение, с изключение заплатената държавна такса по оспорването. Съгласно чл.40, ал.1, изр.2-ро ЗДОИ при решаване на въпроса относно разноските се взема предвид наличието на данни за злоупотреба с право. Последното изречение е добавено с изменението на закона, обнародвано в ДВ, бр.82 от 2023г. Съобразно цитираната разпоредба, съдът е задължен при решаване на въпроса относно разноските да прецени дали има наличие на данни за злоупотреба с право. Съгласно практиката на ВАС, /Решение № 14629 от 31.10.2019г. по адм. д. № 3257/2018г., V отд.; Определение № 13243 от 08.10.2019г. по адм. д. № 11401/2019г., V отд.; Решение № 12413 от 18.09.2019г. по адм. д. № 12811/2018г., V отд. и др./, злоупотреба с право ще е налице, когато правото се упражнява недобросъвестно - за да бъдат увредени права и законни интереси на други лица /чл.57, ал.2 КРБ/ и в противоречие с обществения интерес. Такива последици в конкретния случай са целени от оспорващия спрямо задължения субект и се изразяват в евентуално начисляване на такси за образуване на дела и разноски за адвокат, възлагани на насрещната страна. Този извод следва от факта, че от Сдружение „Публичен алианс Вето“ са подадени до редица общини множество заявления за достъп до обществена информация с идентично или сходно съдържание. На съда е служебно известно, че заявление с подобно съдържание е подадено до кмета на [община], като постановеният от него акт е бил предмет на оспорване по адм.д. № 7256/2023г. по описа на Административен съд София-град. Освен посоченото дело по идентични казуси в същия съд са образувани и други дела - № 8911/2023г., №

8910/2023г., № 8701/2023г., № 9808/2023г. и др.

На следващо място от приложения по делото договор за правна защита и съдействие се установява, че адвокатското възнаграждение в размер на 2000 лева е заплатено от сдружението чрез неговия законен представител П. Л. Д. на адв.П. Л. Д.. Юридическите лица, каквито са и сдруженията - чл.1, ал.2 от Закона за юридическите лица с нестопанска цел, придобиват права и задължения чрез своите органи - чл.131 от Закона за лицата и семейството. След като жалбата е подадена и защитата на сдружението е осъществена от негов законен орган - председателя /чл.30, ал.2 ЗЮЛНЦ/, физическото лице заемащо тази длъжност не може да се позовава на друго свое качество за осъществяването на защитата на сдружението - адвокат. Правото на съдебно оспорване и защитата по делото са упражнени от П. Л. Д. в качеството му на законен орган на сдружението. Друг законен способ за извършване на правни действия от юридически лица не съществува. Същият не може да претендира разноски, позовавайки се на друго свое качество - адвокат. Физическото лице - председател на сдружението - жалбоподател да упълномощи себе си, но в качеството на адвокат, за осъществяване на защитата в съдебното производство, е злоупотреба с правото на разноски.

Водим от горното и на основание чл.172, ал.2, чл.173, ал.2, чл.174 и чл.143, ал.1 АПК, Административен съд София-град, Второ отделение, 40-ти състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалбата на Сдружение „Публичен алианс Вето“ мълчалив отказ на кмета на [община] за предоставяне на достъп до обществена информация по подаденото от оспорващия заявление с вх.№ 63-00-164/25.07.2023г.

ИЗПРАЩА делото като преписка на кмета на [община] за произнасяне с изричен акт по подаденото от Сдружение „Публичен алианс Вето“ заявление за достъп до обществена информация с вх.№ 63-00-164/25.07.2023г., в срок до 14 дни от съобщаване на настоящото решение.

ОСЪЖДА [община] да заплати на Сдружение „Публичен алианс Вето“, ЕИК[ЕИК], сумата в размер на 10 /десет/ лева, представляваща разноски по производството.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване, по арг. от чл.40, ал.3 ЗДОИ.

Решението да се съобщи на страните чрез изпращане на препис от него по реда на чл.137 АПК.

Съдия: